

POLITIELE CRIMINALITEITSSTATISTIEKEN 2014

Politie

“Criminaliteitsbarometer”

Politiële Criminaliteitsstatistieken per kwartaal

“Een barometer voor de criminaliteit in België”

1. ALGEMEEN

In het kader van het bevorderen van openbaarheid van bestuur en een cijfermatig onderbouwd, ‘evidence based’ beleid, werd door de minister van Binnenlandse Zaken voor een open en transparante communicatie gekozen betreffende de misdrijven die door de politiediensten in België worden geregistreerd. De Politiële Criminaliteitsstatistieken (PCS) worden per kwartaal gepubliceerd.

Met deze frequentie van publicatie en zonder afbreuk te doen aan de exhaustiviteit, zullen deze cijfergegevens nog meer dan vroeger kunnen functioneren als een graadmeter of een barometer betreffende de in België geregistreerde criminaliteit. De meest recente evoluties betreffende de geregistreerde criminaliteit in België zullen dus kunnen worden gemonitord.

In de praktijk betekent dit dat zowel de burger als de verschillende actoren binnen het veiligheidsbeleid over kwartaalcijfers beschikken voor de verschillende bestuursniveaus (lokaal, arrondissementeel, provinciaal, gewestelijk en federaal). Daarnaast blijft strategische lange-termijn-analyse mogelijk omdat verschillende jaren in ogenschouw worden genomen. De politie kan voor het opstellen en evalueren van haar operationele werking steunen op eigen maandelijks barometers en rechtstreekse bevestigingen van gegevensbanken.

Het basisgegeven van de geregistreerde criminaliteitsstatistieken is het aanvankelijke proces-verbaal dat door de politiediensten van de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, werd opgesteld, ongeacht of het gaat om een voltooid misdrijf of een poging.

Bij de recurrente verspreiding van deze barometer inzake criminaliteit wordt getracht steeds zoveel mogelijk informatie aan te bieden. Concreet betekent dit dat er gegevens ter beschikking worden gesteld inzake:

- De strafrechtelijke inbreuken op zich: de inbreuken op het Strafwetboek (misdaden, wanbedrijven en overtredingen) en de inbreuken op de Bijzondere Wetten (bijvoorbeeld de Drugswet van 1921).
- De criminele figuren / fenomenen: feiten die niet als dusdanig in het Strafwetboek zijn opgenomen maar waarmee men in de dagelijkse politiepraktijk regelmatig wordt geconfronteerd. Het betreft een combinatie van een misdrijf (bv. diefstal) met onder andere het voorwerp of vervoermiddel waarop dit misdrijf betrekking heeft (bv. autodiefstal), de plaats waar het misdrijf gepleegd is (bv. woninginbraak) of de manier waarop het misdrijf gepleegd werd (bv. diefstal gewapenderhand). De definitie en afbakening van deze criminele figuren vloeit voort uit de werkzaamheden van de Werkgroep Politiestatistiek (WPS).
- De plaatsbestemming van een feit: de functie die de plaats vervult waar het misdrijf is gepleegd (bv. openbare weg, onderwijsinstelling...).
- De voorwerpen: de zaken die het meest gestolen worden bij verschillende types van diefstal worden weergegeven.
- De vervoermiddelen: de gestolen auto's worden voorgesteld per merk.
- De niet-misdrijven: naast de strafrechtelijke inbreuken worden er in de politieke databanken ook een aantal feiten geregistreerd die op zich niet strafbaar zijn, doch waarvoor toch een proces-verbaal wordt opgemaakt (bv. zelfmoord, familiale moeilijkheden, verloren voorwerpen...).

Aan de hand van dit instrument wordt het mogelijk een vinger aan de pols te houden, nieuwe criminaliteitstendensen sneller te detecteren en dus, indien nodig, een onmiddellijke bijsturing van het veiligheidsbeleid te initiëren.

Hiervoor is een snelle, betrouwbare vrijgave van gevalideerde gegevens van primordiaal belang. Voor de criminaliteitsstatistieken per kwartaal betekent dit concreet dat betrouwbare cijfers in principe beschikbaar zijn tot een periode van een viertal maanden voorafgaand aan de datum van afsluiting van de databank. Die bufferperiode wordt gehanteerd omdat een voldoende hoge volledigheid van de databank nodig is om zinvolle analyses te kunnen maken.

Een proces-verbaal dient volgens de richtlijnen namelijk binnen de 3 weken te worden afgewerkt en overgemaakt aan de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG). Voor een deel van de processen-verbaal verloopt dit verwerkingsproces echter met vertraging. Op jaarbasis komt de volledigheid van de cijfers niet in het gedrang omdat bij de afsluiting voor de opmaak van de jaarlijkse Politie Criminaliteits Statistieken (PCS) hiermee rekening wordt gehouden zodat de betrouwbaarheid van de cijfers globaal genomen verzekerd is. Daardoor kunnen de PCS over het verloop van de jaren een betrouwbaar beeld geven over de tendensen in de vastgestelde criminaliteit.

De huidige versie van de PCS bevat gegevens tot en met (pleegdatum) 31 december 2014 (datum van afsluiting van de gegevensbank is 24/04/2015). De gegevens voor de jaren 2001 tot en met 2004 worden niet langer gepubliceerd, maar blijven wel opvraagbaar bij de DRI/BIPOL.

Op basis van een driemaandelijke extractie¹ uit de ISLP-servers van de 192 politiezones, die vergeleken wordt met de Algemene Nationale Gegevensbank, kan grosso modo ingeschat worden welk percentage van aanvankelijke processen-verbaal (gerechtelijk-niet verkeer) zich nog niet in de ANG bevindt. Onderstaande tabel toont aan dat de voeding vanuit de politiezones niet overal met dezelfde snelheid gebeurt, wat dus een negatief effect heeft op de volledigheid van de criminaliteitsstatistieken, zeker wat betreft de cijferrapporten die betrekking hebben op de politiezones (en gemeenten) in kwestie.

We vermelden hier de betrokken zones, zeker niet om deze met de vinger te wijzen, doch om de gebruiker van de cijfers te waarschuwen dat de tendensen (in casu: vastgestelde dalingen) in de cijfers mogelijks nog kunnen veranderen. Dit is namelijk de eerste contextualisering van de cijfers die dient te gebeuren. De reden van de tragere voeding kan verschillende oorzaken hebben: technische problemen, capaciteitsproblemen,...

Tabel: Verdeling van de 192 politiezones (registrerend korps) naar de mate van volledigheid van hun voeding naar de ANG, dit wat betreft de aanvankelijke gerechtelijke PV's (niet verkeer) opgesteld in ISLP gedurende 2014		
% aanvankelijke gerechtelijke PV's nog niet in ANG	# PZ	naam PZ
0,0%	24	
0,1% - 1,0%	112	
1,1% - 3,0%	47	
3,1% - 5,0%	9	Police des Hauts-Pays; Zone du Val de l'Escaut; Police locale de Liège; ZP La Louvière; Zone de Sylle et Dendre; Zone des Arches; Zone Stavelot-Malmédy; PZ Polbruno; Zone Zuid
Totaal # PZ	192	
Bron: Stuurbord ANG (extractie ISLP) de dato 20 mei 2015		

¹ De meest recente dateert van 20 mei 2015. Op die datum bedroeg de volledigheid van de ANG, voor de aanvankelijke processen-verbaal van 2014 (datum "in behandeling" ISLP), op nationaal niveau **98,5%**. De volledigheid van de ANG is dus voldoende gegarandeerd om betrouwbare en verantwoorde uitspraken te doen betreffende de vastgestelde tendensen.

2. AANDACHTSPUNTEN BIJ HET LEZEN EN INTERPRETEREN

Bij het lezen en interpreteren van deze rapporten is het belangrijk dat volgende aandachtspunten in acht worden genomen.

- In een eerste grafiek wordt het totaal aantal gepleegde feiten weergegeven en dit over alle misdrijfcategorieën heen. Op zich zegt dit cijfer niet zoveel, gezien het gaat om een combinatie van zeer ernstige feiten (bv. moord) en eerder lichtere inbreuken (bv. openbare dronkenschap). Het is dus interessanter om elk specifiek misdrijf apart te bekijken.
- Wanneer een overzicht wordt gegeven per maand, dan dienen de meest recente maanden met de nodige omzichtigheid te worden bekeken, gezien mogelijks nog niet alle feiten geregistreerd zijn in de ANG.
- Feiten die niet gekend zijn bij de politie (dark number) worden per definitie niet meegeteld. Hiervoor geeft de Veiligheidsmonitor een mooie indicatie².
- Bij de interpretatie van een (lichte) daling moet enig voorbehoud gemaakt worden omdat door aanvulling met nog niet geregistreerde feiten deze daling kan ombuigen tot een status-quo of zelfs een stijging.
- Technische verbeteringen kunnen aanleiding geven tot lichte schommelingen tussen twee verschillende afsluitingen die worden uitgevoerd.
- Proactieve versus reactieve misdrijven:
  - Voor bepaalde misdrijfcategorieën (*vb. drugsinbreuken, illegale vreemdelingen, schijnhuwelijken, illegale wapendracht, financiële en economische misdrijven*) is de registratie sterk afhankelijk van de inspanningen die door de politiediensten worden geleverd. Men noemt dit **proactieve** misdrijven ("haalcriminaliteit"): hoe meer men er naar zoekt (acties), hoe meer feiten men vindt. Hoe meer drugscontroles er bijvoorbeeld gebeuren, hoe meer mensen men zal betrappen met drugs op zak en dus hoe meer PV's er (ambtshalve) zullen opgesteld worden. Een stijging in de geregistreerde cijfers voor dergelijke misdrijven wil dus niet noodzakelijkerwijze zeggen dat er ook in de realiteit een stijging is. Evoluties zijn eerder een indicator voor politieactiviteit.
  - Andere misdrijfcategorieën (*vb. inbraken, diefstal gewapenderhand, geweld tegen personen, beschadigingen*) zijn veel minder gevoelig voor de politieactiviteit. Dit zijn de **reactieve** misdrijven. Er wordt een PV opgesteld door de verbalisant omdat men geïnformeerd is door het slachtoffer (klacht) of door derden (aangifte). Evoluties zijn eerder een reflectie van het werkelijk voorkomen van een fenomeen, MAAR kunnen ook bepaald worden door bv. een wijziging in de aangiftebereidheid van de bevolking. Een middel om dit dark number in te schatten is de Veiligheidsmonitor³.

---

² Met de bemerking dat de meest recente versie van deze bevolkingsenquête dateert van 2009.

³ Idem.

3. GEOGRAFISCHE VERGELIJKINGEN

Geregeld verschijnen in de media “hitparades” waarin gemeenten met elkaar vergeleken worden op vlak van geregistreeerde criminaliteit. Men wil immers graag een antwoord krijgen op de vraag “Waar situeert zich de meeste criminaliteit?”. Gemeenten uit dezelfde regio of gemeenten verspreid over het ganse land, maar die zogenoemd “vergelijkbaar” zijn omwille van hun stedelijk karakter worden dan met elkaar vergeleken qua geregistreeerde criminaliteit. Men doet dit meestal door middel van het berekenen van een criminaliteitsgraad, met andere woorden, men deelt het aantal geregistreeerde feiten door het aantal inwoners. Soms gebeurt dit voor het geheel van de geregistreeerde criminaliteit (wat al helemaal niet aan te raden is, omdat op dergelijke wijze elk misdrijf, ongeacht de ernst (vb. een moord versus een fietsdiefstal), evenveel “gewicht” krijgt in de berekening), soms voor bepaalde misdrijftypes.

De criminaliteitscijfers van gemeenten vergelijken enkel op basis van het afwegen ten opzichte van het bevolkingsaantal, volstaat **niet** om op een verantwoorde manier een vergelijking te maken tussen gemeenten.

Gemeenten verschillen onderling ook sterk op andere gebieden die een invloed kunnen hebben op de criminaliteit, dan enkel qua bevolkingsaantal. Zo zijn bijvoorbeeld de steden aantrekkingspolen voor werk, handel, onderwijs, toerisme,... Het aantal personen aanwezig op hun grondgebied is dagelijks veel hoger dan het aantal officieel ingeschreven inwoners. Al deze personen kunnen vanzelfsprekend ook slachtoffer worden van misdrijven en de dagelijkse toestroom van personen creëert op zijn beurt een aantrekkingskracht voor crimineel gedrag. Ook de kustgemeenten situeren zich in een gelijkaardige positie en kennen op sommige tijdstippen een grote tijdelijke bevolking. Andere voorbeelden zijn studentensteden, toeristische trekpleisters, shoppingcenters buiten de stadskernen,... Men moet steeds in het achterhoofd houden dat voor een gemeente waar een sterk verschil kan bestaan tussen de officiële bevolking en de aanwezige dagelijkse bevolking, de criminaliteitsgraad niet altijd een accuraat beeld geeft en dus ook niet de juiste posities in dergelijke “hitparades” weergeeft.

Wat betreft de onderlinge vergelijking van gemeenten is het daarom aangewezen gebruik te maken van de gemeentetypologie, die alle gemeenten opdeelt in vergelijkbare groepen (bijvoorbeeld zwak uitgeruste kleine stad, grote stad, sterk morfologisch verstedelijkte gemeente) qua morfologie, uitrustingsniveau,... Vergelijkingen binnen één vergelijkbare groep geven dan een realistischer beeld. Deze gemeentetypologie is evenwel aan herziening toe, aangezien de laatste versie zich baseerde op gegevens van 1991 en de accuraatheid ervan afgenomen is. Bovendien blijft het moeilijk om binnen eenzelfde type van gemeenten vergelijkingen te maken, specifiek voor wat de vergelijking tussen de 5 grote steden betreft (Antwerpen, Gent, Brussel-stad, Charleroi en Luik). Daar komen de gemeentegrenzen niet altijd overeen met de werkelijke “stadsgrenzen” (het aaneengesloten stedelijk weefsel). Het administratieve geheel kan kleiner zijn dan wat de stad in werkelijkheid is, omgekeerd kunnen de gemeentegrenzen ook ruimer zijn dan de “stadsgrenzen”. Op die manier kunnen criminaliteitsgraden enkel op basis van het aantal inwoners misleidend zijn, omdat de noemer (= het bevolkingsaantal) soms te groot is en soms te klein is.

Als men al wil werken met een criminaliteitsgraad is het zeker niet aangewezen dit te doen op het geheel van de geregistreeerde criminaliteit, dit omdat er een grote inhoudelijke variëteit bestaat aan misdrijven (een fietsdiefstal is geen moord). Bovendien komen sommige misdrijftypes heel vaak voor en andere veel minder. Niet alle misdrijftypes lenen zich tot het opstellen van een graad. Men dient een onderscheid te maken tussen “haalcriminaliteit” en “brengcriminaliteit”. De laatste groep wordt geregistreerd op basis van aangifte van het slachtoffer (b.v. woninginbraak) waarbij de aangiftebereidheid eerder afhankelijk is van het soort delict dan van de ruimtelijke omgeving. Voor de “haalcriminaliteit” (b.v. drugsdelicten)

kan en zal het aantal registraties sterk variëren naargelang de politieactiviteit in een bepaald criminaliteitsdomein. Als er geen of weinig politieactiviteit is in dat bepaalde domein, wordt dit soort van criminaliteit weinig of niet gedetecteerd, omgekeerd kan een goed gesitueerde politieactie wel een aanzienlijke detectie weergeven. Belangrijk is dat die politieactiviteit mee bepaald wordt door prioriteitsstellingen in het veiligheidsbeleid die geografisch kunnen verschillen.

Een graad hoeft zich tenslotte ook niet altijd te baseren op het aantal inwoners. Zo bieden we enkele alternatieven op het interactieve deel van de website onder de vorm van kaarten. Voor autodiefstal en diefstal uit voertuig kan men de relatie leggen met het aantal ingeschreven voertuigen, voor woninginbraak met het aantal woongelegenheden en voor intrafamiliaal geweld met het aantal huishoudens. Een opmerking dient gemaakt te worden betreffende de ingeschreven voertuigen, meer bepaald betreffende de leasingwagens: deze worden toegewezen aan de gemeente waar de maatschappelijke zetel van de leasingmaatschappij gelegen is en niet aan de gemeente waar de gebruiker ervan woont, wat bijgevolg een onderschatting van de graad kan veroorzaken in die gemeenten waar leasingmaatschappijen gevestigd zijn.

Definitie en bronnen van de gebruikte contextvariabelen:

- Voertuig (bron: FOD Mobiliteit): Het voertuigenpark geeft een overzicht van alle in België ingeschreven gemotoriseerde voertuigen op datum van 1 augustus. Deze inschrijving vermeldt in het geval van een natuurlijke persoon het adres van de hoofdverblijfplaats en in het geval van een rechtspersoon (bijvoorbeeld bedrijfswagens) het adres van de maatschappelijke zetel.
- Woongelegenheden (bron: FOD Financiën): Gebouw of gedeelte van een gebouw bestemd om bewoond te worden door een gezin of als dusdanig gebruikt, om het even of het gezin bestaat uit een persoon die alleen leeft of uit meerdere personen en waar de verschillende gezinsactiviteiten (wonen, slapen, eetmaal bereiden,...) kunnen worden uitgeoefend. Zijn geen woongelegenheden in die zin: de kamers in gebouwen met collectieve woongelegenheden zoals in kloosters, klinieken, hospitalen, weeshuizen, bejaardentehuizen,...
- Huishouden (bron: FOD Economie): Het huishouden bestaat uit een persoon die gewoonlijk alleen leeft, ofwel uit twee of meer personen, al dan niet met elkaar verwant, die gewoonlijk in dezelfde woning wonen en er samenleven. De statistiek van de huishoudens is afgeleid uit het bestand van de bevolking volgens het Rijksregister.

4. OPVALLENDE TENDENSEN 2014 T.O.V. 2013

Noot: Alle vergelijkingen (absoluut of procentueel) tussen 2014 en 2013 hebben steeds betrekking op de volledige jaren, dit op nationaal niveau, tenzij het anders wordt vermeld. Hierbij dient steeds voor ogen gehouden te worden dat de feiten die gepleegd werden in 2014 minder tijd gehad hebben om geregistreerd te worden in de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG) dan de feiten die gepleegd werden in 2013. Of anders gezegd: het is niet uitgesloten dat een momenteel vastgestelde daling van het aantal geregistreerde feiten voor 2014 ten opzichte van 2013 (betreffende een bepaalde misdrijfcategorie en/of een bepaald geografisch gebied) uiteindelijk nog kan resulteren in een status quo of zelfs een lichte stijging. Hoe groter echter de huidige daling, hoe kleiner die kans. Een huidige stijging daarentegen, zal logischerwijze steeds een stijging blijven.

4.1. Het totale geregistreerde criminaliteitscijfer

Voor het volledige jaar 2014 (pleegdatum) bedroeg het aantal door de politiediensten (lokale en federale politie) in een proces-verbaal geregistreerde misdrijven (= inbreuken op het Strafwetboek en inbreuken op bijzondere wetgeving, zoals de Drugswet, Wapenwet, Vreemdelingenwet,...) in totaal **956.297** feiten. Dit is een daling met 3,7% (-37.081 feiten) in vergelijking met 2013 (993.378 feiten). Rekening houdend met mogelijks laattijdige vattingen⁴ (die dus momenteel nog niet in de cijfers verwerkt zijn), kan redelijkerwijze verwacht worden dat de eindbalans ruim onder het miljoen feiten zal blijven, waardoor dit het laagst opgetekende cijfer sinds 2000 is.

Deze daling t.o.v. 2013 manifesteert zich in alle gewesten. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is de daling het sterkst, namelijk 7,8% (-13.114 feiten). Vlaanderen kent een daling van 3,6% (-17.463 feiten). In het Waals Gewest valt het aantal feiten terug met 1,9% (-6.504 feiten).

Onderstaand worden een aantal misdrijftypes nader bekeken, dit ofwel omdat ze als prioriteit vernoemd worden in het nationaal veiligheidsplan of omdat ze een opvallende tendens vertonen.

Noot: Een uitgebreider aanbod van statistieken (voor alle misdrijfcategorieën) zijn terug te vinden op de website van de Federale Politie (www.stat.federalepolitie.be), zowel in statische vorm (PDF) als interactief.

4.2. Prioriteiten Nationaal Veiligheidsplan (NVP) 2012-2015

4.2.1. Inbraken in gebouwen

De **inbraken in gebouwen** zijn tevens in zeer vele zonale veiligheidsplannen en strategische veiligheids- en preventieplannen opgenomen als prioriteit. Hier stellen we 95.501 registraties vast. Dit is een daling van 4,4% (-4.379 feiten) ten opzichte van 2013. Er is echter een groot verschil naargelang het type van gebouw.

Zo daalt het aantal geregistreerde **inbraken in bedrijven/handelszaken** met 8,2% (-1.542 feiten), en haalt hiermee een laagterecord sinds 2000. Specifiek naar het type handelszaak toe wordt onder meer een daling vastgesteld voor inbraken in juwelierszaken, fabrieken, eetgelegenheden, benzinstations, banken/financiële instellingen en apotheken. Deze ondernemingen vormden in het verleden het voorwerp van uitgebreide preventiecampagnes.

---

⁴ Op basis van ervaringen uit het verleden schatten we deze laattijdige vattingen op zo 'n 13.000 feiten.

Daarnaast spelen ongetwijfeld technopreventie (camera's, betere sloten) en private bewaking hierbij een rol. Een stijging noteren we voor onder meer sportinfrastructuur (fitnesscentra, sporthallen, zwembaden) en schroothandels. Voor het specifieke en zeer brutale deelfenomeen van de **ramkraken** werden 185 feiten geregistreerd. Dit is een stijging van 11,4% (+19 feiten). Deze toename stellen we vooral vast bij electrozaken en benzinestations.

De **inbraken in woningen** vertonen eveneens een dalende, doch minder uitgesproken evolutie van -4,6% (-3.451 feiten) ten opzichte van 2013 (75.443 feiten). Als we op het niveau van de gewesten kijken, worden een aantal verschillen zichtbaar. Zo doet de daling zich het sterkst voor in het Waals gewest (-7,5%), gevolgd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met een daling van 4,3%. In het Vlaams gewest is een minder sterke afname zichtbaar van 1,6%. Positief is dat het aandeel van de pogingen ook dit jaar lichtjes toeneemt, wat aanduidt dat technopreventie wel degelijk werkt. Verder kunnen acties bijdragen om burgers te sensibiliseren voor sociale waakzaamheid en woningbeveiliging. Zo hebben FOD Binnenlandse Zaken, de Federale Politie, de provincies, politiezones, gemeenten en burgers zich verenigd tijdens de eerste nationale dag tegen woninginbraken: "1 dag niet." Deze actiedag had als doel de algemene waakzaamheid aan te wakkeren en te laten zien dat een woning met eenvoudige en goedkope maatregelen reeds heel wat veiliger kan maken.

De **inbraken in openbare of overheidsinstellingen** daarentegen kennen een stijgende trend van 10,4% (+596 feiten). Deze toename situeert zich vooral bij de welzijns- en gezondheidsinstellingen en in de containerparken.

4.2.2. Intrafamiliaal geweld

Voor het **intrafamiliaal geweld** zet de neerwaartse trend die is ingezet in 2012 zich slechts lichtjes verder. Er is een daling zichtbaar van 515 feiten (-1,0%). De sterkste afname situeert zich bij het seksueel geweld (-12,9%). Gegeven het grote "dark number" is voorzichtigheid geboden bij de interpretatie van deze cijfers.

4.2.3. Mensensmokkel en mensenhandel

Mensensmokkel heeft betrekking op het verwerven van een vermogensvoordeel door hulp te bieden bij de illegale binnenkomst van de Europese Unie door een vreemdeling (een niet-EU onderdaan). Voor desbetreffend fenomeen manifesteert zich een stijging van 5,1% (+30 feiten). Bij **mensenhandel** kunnen de slachtoffers zowel vreemdelingen als Belgen zijn (dit in tegenstelling tot mensensmokkel). Dit specifieke fenomeen kan meerdere verschijningsvormen aannemen, maar het NVP focust zich op de economische en seksuele uitbuiting. Eerstgenoemde fenomeen⁵ daalt met 13,2% (-36 feiten), het tweede met 28,1% (-157 feiten).

4.2.4. Diefstal gewapenderhand

Dit betreft diefstallen met zowel vuurwapens, als andere wapens (zoals messen) en kan zowel tegen particulieren als tegen ondernemingen/professionelen gericht zijn. De dalende trend zet zich verder (-9,7% of -429 feiten). De afgelopen jaren werden structurele beveiligingsmaatregelen genomen door een aantal beroepsgroepen teneinde hun kwetsbaarheid te verminderen. Zo zijn er onder andere:

- Een efficiënte samenwerking met FOD Binnenlandse Zaken;
- De invoering van systemen voor het neutraliseren van geld (intelligente geldkoffers);
- Investerings in techno-preventie (alarmsystemen, videobewaking, koffers met een vertragingssysteem of tijdslot);
- Het opzetten van partnerschappen tussen de politie en de private sector op het gebied van vorming en het uitwerken van specifieke procedures;

---

⁵ Er dient op gewezen te worden dat inzake MH-economische uitbuiting er nog andere overheidsdiensten zijn met verbaliserende bevoegdheid (vb. sociale inspectie). Slechts een klein deel wordt geregistreerd door de politiediensten.

- Het promoten van elektronische financiële transacties.

Noot: Ook de **diefstallen met geweld zonder wapen** dalen met 4,5% (826 feiten).

4.2.5. Handel en productie van vuurwapens

Er is een daling van 18,4% (-38 feiten) waarneembaar in de registraties. Voor de **handel en productie van niet-vuurwapens** noteren we echter een stijging van 36,4% (+24 feiten).

4.2.6. Fraude inzake afvalbeheer⁶

Fraude inzake afvalbeheer betreft de illegale aantasting van het leefmilieu door het niet-ecologisch verwerken, verwijderen (dumpen, lozen) of vermengen van afval. Hier doet zich een lichte daling voor van 2,2% (-214 feiten).

4.2.7. Drugs

Drugsregistraties zijn een typevoorbeeld van “haalcriminaliteit”: hoe meer men ernaar “zoekt” en hoe meer acties men doet, hoe meer processen-verbaal men kan opstellen. De schommelingen in registraties zijn dus vooral een weergave van schommelingen in de politieactiviteit en prioriteit dienaangaande. Ook is het aantal feiten op zich niet altijd de meest relevante maatstaf, maar zeker ook de betrokken hoeveelheid van drugs.

Een grote stijging van 68,8% (+163 feiten) is vast te stellen bij de **productie en import/export van synthetische drugs**. Deze toename is voornamelijk te wijten aan een groot onderzoek naar de invoer van GBL (precursor voor GHB) in België. Een enorm aantal afnemers werd geïdentificeerd met als gevolg dat verschillende dossiers werden opgestart sinds juli 2014.

Daarnaast stijgt ook de **import/export van cocaïne** lichtjes met 5,4% (+25 feiten). Laatstgenoemde toename situeert zich vooral in Antwerpen. Terwijl het aantal grote inbeslagnames van cocaïne daalde, vond er een toename plaats van het aantal tussendealers (+/- 1 à 5 kg.) van Marokkaanse origine die nauw contact hebben met de haven. Deze dealers halen de drugs uit de haven en worden vergoed met een hoeveelheid cocaïne die ze voor eigen rekening kunnen verkopen. Ook de verhoging van het aantal manschappen dat op deze materie werkt, kan als invloed voor de vastgestelde stijging worden aangehaald.

Wat de **import/export van cannabis in grote hoeveelheid** betreft is er een status-quo zichtbaar ten opzichte van 2013. De **productie van cannabis in grote hoeveelheid** (plantages) daarentegen stijgt met 15,8% (+35 feiten). Dit kan toegeschreven worden aan de invoering van de “wietpas” in Nederland op 1 mei 2012, waardoor personen die buiten Nederland zijn gedomicilieerd niet langer drugs kunnen kopen in de coffeeshops.

4.2.8. Informaticacriminaliteit⁷

Informaticacriminaliteit (**hacking, sabotage, informaticabedrog, valsheid in informatica**) kende reeds jaren een stijgende trend met een absolute piek in 2012 door de opkomst van de zogenaamde “police ransomware”⁸ (blokkering van computers zeggend in naam van de politie – persoon diende een “boete” te betalen, waarna zijn PC zeggend zou gedeblokkeerd worden).

⁶ Er dient op gewezen te worden dat er terzake nog andere overheidsdiensten zijn met verbaliserende bevoegdheid (vb. gewestelijke milieudiensten).

⁷ Dit cijfer van informaticacriminaliteit omvat niet andere misdrijven die gepleegd werden via ICT (vb. kinderporno).

⁸ Dat kan volgens een vattingsrichtlijn van FCCU geregistreerd worden als afpersing, Informaticasabotage en oplichting via internet.

De daling die zich in 2013 voltrok, zette zich in het voorbije jaar verder (-8,0% of -1.441 feiten). Deze afname wordt veroorzaakt door de sterke daling van “police ransomware”⁹. Zo is het aantal registraties van **informaticasabotage** gedaald met 64,0% (-757 feiten). Ook bij betaalkaartfraude stellen we een daling van 15,8% (-1.475 feiten) vast.

Voor **hacking** stellen we echter een toename van 16,6% (+287 feiten) vast. Vooral dit laatste is vaak een zeer complexe materie die sterk internationaal gekleurd is. Hackers opereren immers vaak over de landsgrenzen heen. De stijging van het aantal registraties situeert zich op verschillende niveaus:

- Particulieren: een stijging van de hacking van accounts (e-mail en sociale netwerken) en toename van malware op mobiele telefonie, onder andere de verzending van duur getarifeerde sms'en;
- Bedrijven: een toename van hacking gepaard met afpersing, waarbij de hacker dreigt de gehackte klantenbestanden online te zetten indien er niet tot betaling wordt overgegaan; er is ook een opmars van een nieuwe ransomware variant gericht op bedrijven; deze “crypto ransomware” versleutelt de data waardoor ze ontoegankelijk zijn en vraagt een betaling om ze terug vrij te geven.
- Bedrijven en overheid: een stijging van het aantal APT-aanvallen (Advanced Persistent Threats). Dergelijke complexe, meestal state-sponsered, malware is op maat gemaakt en heeft de intentie om lange tijd onopgemerkt in het systeem van het doelwit actief te zijn om daar te spioneren of uiteindelijk zelfs te saboteren.

Bovendien moet deze daling enigszins genuanceerd worden aangezien het algemeen totaal voor informaticacriminaliteit (16.561 feiten) nog steeds hoger ligt dan het aantal vaststellingen in 2011 of voorgaande jaren. Tot slot dient vermeld te worden dat bovenstaande immers niets zegt over de ernst van het feit op zich (vb. ransomware bij 1 particulier versus spionage bij een groot bedrijf).

4.2.9. Witwassen¹⁰

Met betrekking tot **witwassen** manifesteert zich een daling van 22,5% (-191 feiten) ten opzichte van 2013.

4.2.10. Geweld in de publieke ruimte

Dit toont globaal een kleine daling van 1,3% in 2014 (-1.177 feiten) en zet daarmee de trend van 2013 verder.

De afname is het meest uitgesproken bij de **diefstallen gewapenderhand** (-10,6% of -366 feiten) en de **diefstallen met geweld zonder wapen** (-6,8% of -1.051 feiten).

Wat betreft het **geweld op het openbaar vervoer** is er een substantiële daling van 14,0% (-787 feiten), dit vooral in de trein- en metrostations in het Brusselse gewest, wat gelieerd kan worden aan de inzet van supplementaire politiecapaciteit. Voor het **geweld op de openbare weg** wordt een status-quo (+0,4%) opgetekend.

---

⁹ Een exact cijfer is moeilijk te geven, gezien de verschillende vattingspraktijken die er de facto bestaan voor dit fenomeen.

¹⁰ Er dient op gewezen te worden dat er terzake nog andere overheidsdiensten zijn met verbaliserende bevoegdheid (vb. Cel Financiële Informatieverwerking (CFI)).

4.3. Andere opvallende tendensen

4.3.1. Stijgingen

Opvallend is de stijging in de registraties van een aantal vormen van **voertuigdiefstallen**. De **fietsdiefstallen** kennen een toename van 3,4% (+1.150 feiten), mogelijks gelieerd aan de populariteit van elektrische en racefietsen en een hogere aangiftebereidheid door de duurdere aankoopprijs van deze fietsen. Ook bij de **bromfietsdiefstallen** wordt een stijging van 12,0% opgetekend (+389 feiten). Daarnaast werden er in 2014 97 feiten inzake **homejacking** geregistreerd. Dat zijn er 9 meer dan in 2013.

Verder noteren we een stijging van het aantal geregistreerde feiten van **internetfraude** (+12,5% of +1.208 feiten). Het betreft hier alle vormen van oplichting die via het internet zijn gepleegd. Zo kan het onder meer gaan om: fraude bij online kopen en verkopen, valse loterij, emotiefraude (valse liefdadigheid of vriendschapsfraude), identiteitsfraude (diefstal en misbruik),... Dit is enigszins niet verwonderlijk gezien de nog steeds groeiende populariteit van de virtuele wereld. Zo hebben steeds meer mensen toegang tot het internet via smartphones en tablets. Ook de groeiende markt van de e-commerce speelt een rol. Bovendien biedt het internet de mogelijkheid om op korte termijn met zeer weinig financiële middelen een groot aantal slachtoffers te bereiken.

Verder kent het aantal door de politie geregistreerde feiten voor **terroristische groeperingen** een forse toename, gaande van 67 vaststellingen in 2013 naar 138 feiten in 2014. Deze stijging is te verklaren door het fenomeen van de vertrekkende Syriëstrijders. Voor de meeste onder hen wordt immers een strafdossier voor het misdrijf 'deelname aan de activiteiten van een terroristische groepering' (art. 140 SWB) geopend. Voorbeelden van dergelijke groeperingen zijn Sharia 4 Belgium (S4B), Aidons Les Pauvres (ALP), Resto du Tawhid, Sayfel Ummah, Way of Life, Collectif Réflexions Musulmanes (CRM).

Daarnaast is er een stijging van het aantal registraties van **huursoldaten**¹¹ (van 3 naar 19 feiten) die eveneens te linken is aan de Syriëstrijders en IS.

Het aantal inbreuken inzake **discriminatie** neemt procentueel sterk toe. Zo stijgt het aantal inbreuken met betrekking tot **racisme en xenofobie** met 26,3% (+216 feiten). Het aantal registraties van **homofobie** kent een toename van 34,8% (+49 feiten). Gelet op het feit dat deze misdrijven een heel hoog 'dark number' kennen en bijgevolg sterk afhankelijk zijn van de aangiftebereidheid van het slachtoffer, kan hieruit niet zomaar worden afgeleid dat het fenomeen toeneemt (of dat de feiten zwaarder worden), maar het kan er wel een indicatie voor zijn.

Het aantal registraties van **niet-afgeven van kinderen** (zowel door ouders, als door de persoon ermee belast) neemt toe met 5,9% (+202 feiten). Voor de zeer ernstige vorm van het niet-afgeven van kinderen, namelijk de **ontvoering van minderjarigen of kwetsbare personen door de ouders** (ouderlijke ontvoering) tekenen we een stijging van 14,3% (+35 feiten) op. Daarnaast kent ook het aantal registraties van niet-ouderlijke ontvoering een opmerkelijke toename van 22% (+56 feiten).

Bij de zedenmisdrijven noteren we een toename van 18,7% (+170 feiten) voor het aantal inbreuken van **aanzetting tot ontucht**. Ook het aantal geregistreerde feiten inzake **openbare zedenschennis** kent een stijging van 13,1% (+238 feiten).

---

¹¹ Aanwerving van personen ten behoeve van vreemde legers of troepen die zich op het grondgebied van een vreemde Staat bevinden, en alle handelingen die zodanige aanwerving kunnen uitlokken of vergemakkelijken – Wet van 1 augustus 1979.

De stijging van de **niet-naleving van het elektronisch toezicht** (+58,8% of +408 feiten) kan mogelijk verklaard worden door de stijging van het toekennen van de enkelband aan veroordeelden, waarbij ze thuis hun straf kunnen uitzitten.¹²

Opmerking: Een aantal stijgingen tussen 2013 en 2014 zijn veroorzaakt door het gegeven dat recentelijk een nieuwe feitcode¹³ gecreëerd werd voor de misdrijftypes in kwestie en zijn dus eerder “kunstmatig” te noemen en hebben geen functionele betekenis¹⁴. Het betreft:

- Opzettelijke slagen en verwondingen aan **scheidsrechter** van een sportwedstrijd (SWB art.410ter);
- Misbruik **zwakheden** personen (SWB art.442quater);
- **Invoer/ uitvoer/ overbrenging /doorvoer** van wapens, munitie en materiaal speciaal te gebruiken voor militair gebruik of voor ordehandhaving en aanverwante technologie (Wet van 5 augustus 1991);
- **Portretrecht** (Wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten);
- Niet-naleving van het tijdelijk **huisverbod** dat bevolen wordt door de procureur des konings in geval van intrafamiliaal geweld (Wet van 15 juni 2012 tot bestraffing van de overtreding van het tijdelijk huisverbod);
- Inbreuk op de wetgeving betreffende de uitoefening van de **diergeneeskunde** (Wet van 28 augustus 1991);
- Inbreuken op het KB houdende reglement van de **politie op de spoorwegen** (KB van 20 december 2007);
- Onopzettelijke **beschadiging van kabels van een telecomnetwerk** (Wet van 21 maart 1991);
- **Schijn-wettelijke samenwoning** (Vreemdelingenwet, art.79ter).

4.3.2. Dalingen

Het fenomeen van de **nepagenten** daalt (-36,4% of -229 feiten) na de piek van vorig jaar. In de meerderheid van de gevallen betreft het diefstallen en in mindere mate oplichtingen, waarbij de daders zich dus voordoen als zijnde politieagenten om zo hun slachtoffers te misleiden. Vaak zijn deze laatste bejaarden, die in goed vertrouwen de daders binnenlaten in hun woning. Waakzaamheid is dus geboden en het staat elke burger vrij bij twijfel de politieambtenaar te vragen zijn legitimatiekaart te tonen.

Zakkenrollerij daalt met 18,9% (-7.656 feiten). Deze daling situeert zich in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (-20,9% of -3.581 feiten), meer bepaald het openbaar vervoer. Ook dit kan gelieerd worden aan de eerder genoemde versterking van politie-effectieven. Ook in de andere gewesten stellen we een daling vast. Zo is er in het Vlaams gewest een daling van 19,4% en in het Waals gewest een minder uitgesproken afname van 12,1%.

---

¹² Tussen 2013 en 2014 (volledige jaren) steeg het aantal gedetineerden dat elektronisch toezicht werd geplaatst van 1.071 naar 1.807 (Bron: <http://statbel.fgov.be/nl/statistieken/cijfers/bevolking/andere/gevangenen>).

¹³ Bij het opstellen van het proces-verbaal dient de verbalisant te kiezen uit een nomenclatuur van een 1.000-tal feitcodes welke het meest van toepassing zijnde misdrijf (of misdrijven) is. Deze nomenclatuur ondergaat periodiek wijzigingen, bijvoorbeeld ten gevolge van nieuwe strafwetgeving. Vanzelfsprekend dient een feitcode eerst te bestaan, alvorens men ze kan selecteren. Dit leidt bijgevolg in deze opstartfase tot spectaculaire stijgingen in de mate van gebruik (absoluut en/of procentueel bekeken).

¹⁴ Met andere woorden, de stijging is geen indicatie dat het fenomeen “erger geworden is”. Om die reden vermelden we hier de mate van stijging (absoluut of relatief) niet, het is immers niet relevant op zich.

Het merendeel van de feiten van zakkenrollerij worden gepleegd op de openbare weg, het openbaar vervoer, in winkels en horecazaken. Om de burgers te sensibiliseren heeft de FOD Binnenlandse Zaken tijdens de zomer van 2014 samen met de openbare vervoersmaatschappijen (NMBS, De Lijn, TEC en MIVB) een campagne gelanceerd. Het doel van deze sensibiliseringsactie was erop gericht om de burger eraan te herinneren om altijd en overal op zijn waardevolle spullen te letten en om zakkenrollers een halt toe te roepen en zo het aantal slachtoffers van zakkenrollerij terug te dringen.

Bij de voertuigdiefstallen zien we dat de dalende trend bij **autodiefstal**¹⁵ (-3,0% of -326 feiten) zich nog steeds verderzet. Technopreventieve ontwikkelingen (alarmsystemen, speciale start sleutels, GPS-lokalisatie,...) spelen hier ongetwijfeld een grote rol in, waardoor het voor amateurs steeds moeilijker wordt om een auto te stelen. Ook de ANPR-camera's, die een 'hit' opleveren bij de herkenning van gestolen, geseinde, verdachte of niet-verzekerde voertuigen, zijn een handig hulpmiddel in de strijd tegen de autodiefstallen (en andere vormen van criminaliteit). Verder daalt het aantal **carjackings** met 18,9% (-85 feiten). Daarnaast kunnen we vaststellen dat ook het aantal registraties van **motodiefstallen** afneemt met 9,6% (-160 feiten).

Diefstal uit of aan voertuig kent opnieuw een daling, ditmaal met 4,5% (-3.005 feiten) ten opzichte van 2013. Een zeer specifieke vorm hiervan, **sacjacking uit auto**¹⁶ (dat vooral een Brussels fenomeen is), daalt met 39,9% (-301 feiten).

Deze afname wordt ongetwijfeld mee veroorzaakt door allerhande sensibiliseringscampagnes. Daarnaast beschikken steeds meer parkings over camerasystemen. De beste preventie blijft evenwel de wagen op slot doen en niets van waarde (zichtbaar) in de wagen te leggen. Geen buit, geen dief.

Het meest geviseerde voorwerp bij diefstallen uit voertuig zijn nog steeds de GPS 'en.

Metaaldiefstal daalt met 32,6% (-1.376 feiten). Deze afname doet zich vooral voor op de spoorwegen (-66,8%). Mogelijke verklaringen voor deze daling zijn de verschillende acties van de NMBS, Infrabel en de politiediensten op het terrein, maar ook initiatieven op het vlak van infrastructuur, zoals een betere verankering van de kabels en, waar mogelijk, de vervanging van de koperen kabels door aluminium. Daarnaast kan dit tevens het gevolg zijn van de nieuwe wetgeving inzake een verbod op cashbetalingen die sinds juli 2013 in België van kracht is en de daling van de koperprijs. Ook op de (bouw)werven is er een sterke daling (waardoor ook de **werfdiefstallen** dalen met 12,0%).

Ook voor een aantal vormen van buitensporig fysiek geweld wordt momenteel een daling opgetekend. Het aantal **steekpartijen** neemt af met 5,5% tot 621 feiten in 2014. Voor het aantal **verkrachtingen** manifesteert zich een daling van 11,3% (-366 feiten). Aangezien deze misdrijven sterk afhankelijk zijn van de aangiftebereidheid van het slachtoffer en bijgevolg een heel hoog 'dark number' kennen, kan hieruit niet zomaar worden afgeleid dat het fenomeen afneemt. Voorzichtigheid is dus geboden bij de interpretatie van deze cijfers. Het aantal feiten inzake **moord en doodslag** blijft nagenoeg stabiel (+20 feiten) in vergelijking met 2013. In totaal werden 1.027 feiten geregistreerd waarbij het in 4/5de van de gevallen een poging betreft.

Het **tanken zonder betalen** (flessentrekkerij van brandstof) daalt met 39,0% (-515 feiten). Er zijn meerdere mogelijke verklaringen voor de grote daling:

- betere beveiliging tankstations (camera's, vooraf betalen, slagbomen,...);
- dalende brandstofprijzen;
- soms wordt gevraagd aan de benadeelden zich te melden op het commissariaat om het PV op te maken, wat remmend kan werken op de aangiftebereidheid (tijdverlies);

---

¹⁵ Dit omvat ook vrachtwagens en bussen.

¹⁶ Bij deze vorm zit de bestuurder of passagier in de wagen, terwijl bijvoorbeeld de handtas wordt gestolen.

- onderlinge regeling tussen uitbater en dader;
- bereidheid tot vervolging niet bij alle parketten even groot.

Het aantal registraties betreffende de **Wet op de leerplicht** kent een daling van 22,7% (-393 feiten). Steeds meer steden roepen de hulp in van politie en parket om hardnekkige spijbelaars weer in de klas te brengen. In de meeste grootsteden werken scholen, politie en parket al samen en worden controles uitgevoerd op de straat, waar de spijbelende jongeren worden tegengehouden. Het Leuvense parket heeft echter gekozen voor een andere aanpak, waar bij controleacties de problematisch afwezige leerlingen thuis worden opgezocht door de politie. De hardleerse spijbelaars worden op het matje geroepen en kunnen op verschillende manieren gestraft worden. Ofwel wordt er een antispijbelcontract afgesloten, waarbij ze een laatste verwittiging krijgen, ofwel wordt er een pv opgemaakt en belandt de zaak bij het jeugdparket. Ouders die de spijbelproblematiek van hun kind niet erkennen of willen verhelpen, kunnen strafrechtelijk vervolgd en voor de politierechtbank gedaagd worden.

Bij de inbreuken op de **inschrijving in het vreemdelingenregister** kunnen we een daling vaststellen van 15,9% (-1.407 feiten).

Schijnhuwelijken dalen met 13,2% (-231 feiten). Aanvankelijk werd een verschuiving naar het “**schijn-wettelijk samenwonen**” verwacht, aangezien er hierop minder controle zou zijn, maar sinds eind 2013 is ook het schijnwettelijk samenwonen strafbaar (cf. supra).

Tot slot dalen de **misdriften tegen de openbare trouw** met 8,7% (-1.665 feiten). Deze daling doet zich vooral voor bij de inbreuken inzake **valse munt** (-21,2% of -375 feiten), **namaking/vervalsing** (-10,5% of -154 feiten) en **valsheid in geschriften** (-10,3% of -1.024 feiten). Bij laatstgenoemde gaat het vooral om identiteitskaarten, paspoorten, rijbewijzen en cheques/overschrijvingen.

4.4. Conclusie

De vaststellingen, zoals die eerder werden gedaan bij de publicatie van de halfjaarcijfers 2014, blijven ook nu nog standhouden.

Globaal gezien vertonen de geregistreerde criminaliteitscijfers van 2014 een daling van 3,7% t.o.v. 2013. Dit is het derde jaar op rij dat de totale cijfers afnemen. Een aantal in het oog springende dalingen worden opgetekend voor nepagenten (-36,4%), zakkenrollerij (-18,9%), sacjacking uit auto (-39,9%), auto- en motodiefstallen (respectievelijk -3,0% en -9,6%) en verkrachting (-11,3%). Verder kende het geweld op het (Brusselse) openbaar vervoer een substantiële daling (-14,0%) en werden er ook beduidend minder metaaldiefstallen (-32,6%) geregistreerd. Bij laatstgenoemde dalingen kunnen we stellen dat de gerichte inspanningen van de politiediensten om deze fenomenen een halt toe te roepen worden weerspiegeld in de criminaliteitsstatistieken.

Niettegenstaande de dalende trend van de woninginbraken (-4,6%) blijft dit een bekommernis voor de politie, gezien de grote impact op het (on)veiligheidsgevoel van de burger.

Ondanks de vele vastgestelde dalingen is er de verontrustende tendens van het aantal registraties inzake homofobie (+34,8%) en racisme en xenofobie (+26,3%). Of een dergelijke stijging de reflectie vormt van de heersende tijdsgeest of van een dalend dark number, is natuurlijk moeilijk te zeggen. Verder dient de stijging van het aantal registraties inzake huursoldaten en terroristische groeperingen vermeld te worden. Het contextuele verband met de situatie in het Midden-Oosten is duidelijk.

Hoewel één grote alomvattende verklaring waarschijnlijk niet bestaat, kunnen we voorzichtig stellen dat België zich lijkt in te schrijven in wat men in de criminologische literatuur de *“international crime drop”*¹⁷ noemt, zijnde een eerder onverwachte (economische crisis, toename van de sociale ongelijkheid en armoede, bevolkingstoename, uiteengevallen gezinnen, stijgende diversiteit,...), dalende trend van de (geregistreerde) criminaliteit die sinds enkele jaren aan de gang is in de meeste Westerse landen (en begonnen is in de USA) en die onder meer toegeschreven wordt aan:

- betere politiestrategieën en –technieken (hotspots-analyse, DNA, GSM-lokalisatie, community policing, intelligence led policing, preventive policing,...);
- technopreventieve bescherming van eigendommen, zoals gebouwen en wagens (alarmsystemen, camera’s, betere sloten,...);
- private bewaking;
- gewijzigde strafuitvoering (langere of effectieve celstraffen¹⁸; elektronisch toezicht (enkelband)¹⁹;...);
- prijsdalingen voor elektronische consumptiegoederen; verschuiving naar minder zichtbare en minder risicovolle ICT/internetmisdriven, die daarenboven ook een groot dark number hebben;
- ...

De politiecijfers inzake criminaliteit zijn gebaseerd op registraties. Er zou kunnen opgeworpen worden dat mogelijks de registraties dalen, niet zozeer doordat er in realiteit minder criminaliteit zou zijn, maar doordat slachtoffers of getuigen minder vaak klacht indienen of aangifte doen dan in vroegere jaren (een stijgend “dark number” dus). Door het ontbreken van een “Veiligheidsmonitor”²⁰ sinds 2009 is deze vraag moeilijk met zekerheid te beantwoorden.

Tot slot wensen we nogmaals te benadrukken -zoals eerder reeds aangehaald- dat door laattijdige vattingen, het cijfer voor pleegjaar 2014 ongetwijfeld nog zal stijgen (wij schatten rond de 10.000 feiten), waardoor de huidige vastgestelde dalingen finaal minder groot zullen blijken te zijn.

---

¹⁷ van Dijk, JJM, Tseloni, A, & Farrell, G (Eds.). (2013). The International Crime Drop: New Directions in Research. Basingstoke: Palgrave Macmillan; Farrell: Five tests for a theory of the crime drop. Crime Science 2014 2:5. (www.crimesciencejournal.com)

¹⁸ Aantal gedetineerden in Belgische gevangenissen (telkens op 1 maart): 2012: 11.107; 2013: 11.732; 2014: 11.769 (Bron: FOD Justitie, Directoraat-Generaal EPI Penitentiaire inrichtingen op statbel.fgov.be).

¹⁹ Aantal gedetineerden met elektronisch toezicht (telkens op 1 maart): 2012: 987; 2013: 1.071; 2014: 1.807 (Bron: FOD Justitie, Directoraat-Generaal EPI Penitentiaire inrichtingen op statbel.fgov.be).

²⁰ Bevolkingsenquête waarin o.a. gevraagd wordt naar de mate van aangifte van misdrijven.